

ด่วนที่สุด

ที่ กค 0529.3/ ๒๖๖๔

สนบ. ๑๘๙๕
วันที่ ๒๖๖๔
หน้า ๒. ๑๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	
รับที่	5150
วันที่	๒๖.๐๗.๒๕๔๑ ๑๔

8/20

คณะกรรมการกำกับนโยบายด้านรัฐวิสาหกิจ

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม 6 กท. 10400

๒๕ สิงหาคม 2541

เรื่อง แผนแม่บทการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แผนแม่บทการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ
2. สรุปความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๖ ๐๑๖

ตามที่รัฐบาลได้รับความช่วยเหลือจากธนาคารโลกในโครงการเงินกู้เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ (Economic Assistance Loan) โดยมีส่วนหนึ่งสำหรับโครงการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ ซึ่งรัฐบาลไทยโดยกระทรวงการคลังและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกำกับนโยบายด้านรัฐวิสาหกิจ ได้คัดเลือกบริษัทอาเธอร์ แอนเดอร์สัน (Arthur Andersen) เป็นที่ปรึกษาในโครงการดังกล่าวตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2541 เป็นต้นมา

การดำเนินโครงการดังกล่าว มีกระทรวงการคลังและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นคณะทำงานร่วมกับที่ปรึกษามาโดยตลอด มีระยะการดำเนินงานแบ่งเป็นดังนี้

- ระยะที่ 1 จัดทำแผนแม่บทการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ (ระยะเวลา 2 เดือน) เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติในวันที่ 1 กันยายน 2541
ระยะที่ 2 จัดทำแผนงานรายสาขาและรายรัฐวิสาหกิจ (ระยะเวลา 4 เดือน)
ระยะที่ 3 นำแผนงานไปสู่การปฏิบัติ (หลังจากนั้น)

บัดนี้ คณะทำงานและที่ปรึกษาได้จัดทำร่างแผนแม่บทการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจแล้วเสร็จ โดยตลอดระยะเวลาการจัดทำแผนแม่บทฯ ได้มีการประสานงานกับกระทรวงเจ้าสังกัดและรัฐวิสาหกิจตลอดจนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

แผนแม่บทฯ ที่จะเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาในครั้งนี้เป็นแผนงานในระดับแนวความคิดเกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาและปรับโครงสร้างรัฐวิสาหกิจในทุกสาขาอย่างเป็นระบบ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดกรอบการปฏิรูปในระยะยาว เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการขั้นพื้นฐานต่อประชาชน สำหรับแผนงานรายละเอียดรายสาขาและรายรัฐวิสาหกิจ ทางคณะทำงานและที่ปรึกษาจะทำการศึกษาต่อไปร่วมกับรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่ง มีกำหนดแล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคม 2541 นี้

เนื้อหาโดยสรุปของแผนแม่บทฯ

แผนแม่บทฯ นี้มีเนื้อหาแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ (1) ส่วนทั่วไป (2) ส่วนรายสาขา มีประเด็นเพื่อพิจารณา ดังนี้

หัวข้อ	ประเด็นเพื่อพิจารณา
ส่วนทั่วไป	
1. จุดมุ่งหมายของแผนแม่บทฯ	แผนแม่บทฯ เป็นเอกสารกำหนดกรอบการปฏิรูปและแปรรูปรัฐวิสาหกิจในระดับสูง เป็นเอกสารอ้างอิงสำหรับรัฐบาล กระทรวงต่าง ๆ รัฐวิสาหกิจ นักลงทุน พนักงานรัฐวิสาหกิจ และสาธารณชนทั่วไป และกำหนดให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการเป็นประจำทุกปี เพื่อปรับปรุงและทบทวนการดำเนินงานสำหรับปีที่ผ่านมา และกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานสำหรับปีต่อไป
2. วัตถุประสงค์ของแผนแม่บทฯ	แผนแม่บทฯ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อ (1) ปรับปรุงโครงสร้างการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ และเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการโดยมีค่าบริการที่เหมาะสม (2) ลดภาระทางการเงินของภาครัฐ ให้รัฐวิสาหกิจมีเงินลงทุนเพียงพอสำหรับโครงการพื้นฐานที่สำคัญ และ (3) ในขณะเดียวกันตอบสนองวัตถุประสงค์การให้บริการทางสังคมและการสร้างงานที่ดีขึ้น

หัวข้อ	ประเด็นเพื่อพิจารณา
วัตถุประสงค์ของแผนแม่บทฯ (ต่อ)	แผนแม่บทฯ มีเนื้อหาครอบคลุมสาขาธุรกิจสำคัญ 4 สาขา ได้แก่ สาขาพลังงาน สาขาโทรคมนาคม สาขาส่ง และสาขาประปา อย่างไรก็ตาม แผนแม่บทฯ ได้กำหนดกรอบการแปรรูปสำหรับรัฐวิสาหกิจนอกเหนือจากสาขาที่ระบุข้างต้น และรวมเรียกว่าสาขาอื่น ๆ
3. การจัดรูปแบบสถาบันเพื่อรับผิดชอบด้านการปฏิรูป (บทบาทและความรับผิดชอบ)	การดำเนินงานด้านการปฏิรูปและแปรรูปรัฐวิสาหกิจควรเป็นไปอย่างมีเอกภาพ แผนแม่บทฯ จึงเสนอให้มีการศึกษาเพื่อปรับโครงสร้างคณะกรรมการกำกับนโยบายด้านรัฐวิสาหกิจ (กนร.) และคณะกรรมการทุนตามพระราชบัญญัติทุนของรัฐวิสาหกิจที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของรัฐสภาในขณะนี้ ให้มีองค์ประกอบเหมือนกันและเรียกรวมเป็นคณะกรรมการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ (State-Owned Enterprises Reform Committee) โดยมีกระทรวงการคลังและ สศช. ร่วมเป็นฝ่ายเลขานุการ
4. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	เพื่อให้ประเด็นด้านกฎหมายไม่เป็นอุปสรรค และเพื่อเป็นปัจจัยเกื้อหนุนต่อการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ แผนแม่บทฯ ได้เสนอให้ดำเนินการด้านกฎหมายเป็น 2 ส่วน ดังนี้ 4.1 <u>กฎหมายที่มีอยู่แล้ว</u> - ให้มีการศึกษาทบทวนกฎหมายที่สำคัญ ๆ ดังนี้ 1) พระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. 2532 (ประเด็นการป้องกันการผูกขาดตลาด เพื่อคุ้มครองให้ผู้บริโภคมีทางเลือก) 2) ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 (ประเด็นชาวต่างชาติไม่ได้รับอนุญาตให้ถือหุ้นเกินกว่ากึ่งหนึ่งของหุ้นทั้งหมดในรัฐวิสาหกิจที่แปรรูปไปแล้ว) 3) พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พระราชบัญญัติสิทธิบัตร และพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ประเด็นความล่าช้าในการดำเนินคดีทรัพย์สินทางปัญญา) 4) พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 (ประเด็นกฎหมายดังกล่าว ไม่สอดคล้องกับการขายหุ้นแก่พันธมิตรร่วมทุน ทั้งในแง่ของวัตถุประสงค์และกระบวนการดำเนินการ)

หัวข้อ	ประเด็นเพื่อพิจารณา
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)	5) ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหุ้นส่วนบริษัท และพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 (ประเด็นการกำหนดหุ้นชนิดพิเศษที่เรียกว่า "Golden Shares") 6) พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 (ประเด็นการได้มาซึ่งหุ้นเกินกว่าร้อยละ 25 ของบริษัทมหาชน ถือเป็นการเข้าครอบงำกิจการและต้องทำคำเสนอซื้อ) 4.2 <u>กฎหมายใหม่</u> - ให้มีการร่างกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ เป็นกฎหมายหลัก (Omnibus Law) เพื่อรองรับการจัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลอิสระ ซึ่งจะระบุถึง ขอบเขตอำนาจขององค์กรกำกับดูแล คุณสมบัติของผู้เป็นกรรมการ ขั้นตอนการแต่งตั้ง ขั้นตอนในการร้องเรียน เป็นต้น
5. กรอบการกำกับดูแลขององค์กรกำกับอิสระ	5.1 <u>หลักการสำคัญของการปฏิรูป</u> แผนแม่บทฯ ได้กำหนดหลักการสำคัญเกี่ยวกับการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ คือ ให้มีการแยกกันอย่างชัดเจนระหว่างหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย หน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแล และหน่วยงานที่ดำเนินงาน 5.2 <u>หลักการสำคัญขององค์กรกำกับ</u> ข้อเสนอในการจัดตั้งองค์กรกำกับดูแล และระยะเวลาในการดำเนินการสำหรับแต่ละสาขา ปรากฏในแผนแม่บทส่วนรายสาขา อย่างไรก็ตาม มีหลักการสำคัญอย่างเดียวกัน คือองค์กรกำกับดูแลต้อง: ▪ มีความชัดเจนในวัตถุประสงค์และบทบาทหน้าที่ ▪ มีทรัพยากรทั้งในด้านบุคลากรและงบประมาณพร้อม ▪ มีความเป็นอิสระตามที่พึงมี ▪ มีความสม่ำเสมอในการบังคับใช้กฎระเบียบ ▪ มีความรับผิดชอบต่อสาธารณะ 5.3 <u>หน้าที่สำคัญขององค์กรกำกับดูแล</u> องค์กรกำกับดูแลรายสาขามีหน้าที่สำคัญ เช่น การออกใบอนุญาตประกอบกิจการ การกำหนดค่าบริการ การกำหนดคุณภาพการให้บริการ การสร้างกฎระเบียบเพื่อสร้างการแข่งขันและป้องกันการผูกขาดโดยผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง ฯลฯ

หัวข้อ	ประเด็นเพื่อพิจารณา
6. ปัญหาด้านแรงงานและสังคม	แผนแม่บทฯ ได้เสนอให้ศึกษาการจัดตั้งกองทุนพนักงานรัฐวิสาหกิจ (Employee Fund) ซึ่งอาจมีการจัดตั้งกองทุนทั้งในระดับรัฐวิสาหกิจบริหารโดยรัฐวิสาหกิจเอง และในระดับส่วนกลางบริหารโดยรัฐบาล สำหรับรายละเอียดวิธีการจัดการกองทุนดังกล่าว จะมีการศึกษาเพิ่มเติมต่อไป และในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ จะคำนึงถึงกลไกการให้บริการและผลกระทบทางสังคมด้วย
7. การประชาสัมพันธ์	แผนแม่บทฯ กำหนดให้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและป้องกันการสร้างกระแสความเข้าใจที่ผิดเกี่ยวกับการแปรรูป การดำเนินการประกอบด้วยการแถลงข่าว การจัดสัมมนา การเผยแพร่ข้อมูลในระบบอินเทอร์เน็ต ฯลฯ
ส่วนรายสาขา	
8. สาขาโทรคมนาคมและสื่อสาร	ในหลักการ แผนแม่บทฯ ฉบับนี้มีความเห็นสอดคล้องกับแผนแม่บทโทรคมนาคมของกระทรวงคมนาคม กล่าวคือเห็นควรให้มีการจัดตั้งองค์กรกำกับดูแล มีการแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องและวางโครงสร้างอุตสาหกรรมในอนาคตให้ชัดเจน และในขณะเดียวกันให้มีการแปรสภาพและปรับโครงสร้างองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) และการสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) ก่อนที่จะมีการแปรรูปโดยวิธีหาพันธมิตรร่วมทุน อย่างไรก็ตาม แผนแม่บทฯ ฉบับนี้ได้ระบุถึงประเด็นที่ต้องการการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อความชัดเจน ดังนี้ 8.1 <u>การจัดตั้งบริษัทร่วมทุน (Holding Company)</u> เนื่องจากตามแผนแม่บทโทรคมนาคมที่จัดทำโดยกระทรวงคมนาคมกำหนดให้จัดตั้งบริษัทร่วมทุน โดยมี ทศท. กสท. ส่วนที่ให้บริการโทรคมนาคม และกิจการไปรษณีย์ และใช้กำไรจากกิจการโทรคมนาคมมาเกื้อหนุน (Cross-subsidisation) กิจการไปรษณีย์นั้น แผนแม่บทฯ ฉบับนี้มีข้อสังเกตให้กำหนดความชัดเจนในบทบาทหน้าที่ และระยะเวลาในการมีบริษัทร่วมทุนดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการหาพันธมิตรร่วมทุนต่อไป

หัวข้อ	ประเด็นเพื่อพิจารณา
สาขาโทรคมนาคม และสื่อสาร (ต่อ)	8.2 การแปลงสัญญาสัมปทาน - แผนแม่บทฯ ได้ระบุทางเลือกในการดำเนินการดังกล่าว นอกเหนือจากการแปลงรายได้เป็นทุน ไว้ดังนี้คือ อาจใช้เครื่องมือทางการเงิน หรือ กลไกการโอนทรัพย์สิน หรือเครื่องมือผสมระหว่างทั้งสอง ซึ่งจะมีการศึกษาพิจารณาเป็นรายสัญญาสัมปทานต่อไป ทั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้โครงสร้างระหว่างรัฐวิสาหกิจกับบริษัทโทรคมนาคมมีการถือหุ้นซึ่งกันและกัน น้อยที่สุด เพื่อประโยชน์ของการแข่งขันในตลาดอนาคต 8.3 การปรับโครงสร้างตลาดในอนาคต เพื่อมุ่งไปสู่การแข่งขันในระดับเครือข่าย (Facility Based Competition) โดยกำหนดให้มีการแบ่งแยกเครือข่าย โทรคมนาคมออกเป็น ส่วน ๆ และให้มีการเข้าถึงเครือข่ายได้เท่าเทียมกัน ซึ่งต้องมีการศึกษาในประเด็นเฉพาะดังต่อไปนี้ (1) การศึกษาเรื่องการเชื่อมโยงระหว่างเครือข่าย (Interconnection Study) (2) การเข้าถึงเครือข่ายอย่างเท่าเทียมกัน (Equal Access) (3) วิธีการให้ใบอนุญาตประกอบกิจการ (Licensing Model) ฯลฯ เพื่อให้โครงสร้างตลาดในอนาคตมีความชัดเจน
9. สาขาประปา	แผนแม่บทฯ ได้วางเป้าหมายการพัฒนาการรัฐวิสาหกิจในสาขาประปา เพื่อลดอัตราน้ำสูญเสียและเพิ่มบทบาทภาคเอกชน 9.1 แผนแม่บทฯ ได้กำหนดแนวทางสำหรับสาขาประปาในเบื้องต้น ดังนี้ 9.1.1 กปน. แบ่งเป็น 2 แนวทาง ได้แก่ แนวทางที่ 1 ให้มีการแบ่งเขตบริการในกรุงเทพฯ ออกเป็น 2 เขต ได้แก่ เขตตะวันออกและตะวันตก โดย กปน. ให้บริการใน 1 เขต และจัดหาพันธมิตรร่วมทุนกับ กปน. ต่อไป สำหรับอีกเขตหนึ่งให้มีการให้สัมปทานแก่ภาคเอกชน แนวทางที่ 2 ให้แปรสภาพ กปน. เป็นบริษัทจำกัดและระดมทุน 9.1.2 กปภ. ให้มีการแบ่งองค์กรออกเป็น ส่วน ๆ เพื่อดำเนินการในแต่ละภูมิภาคหรือแต่ละพื้นที่ โดยทั้งหมดนี้ จะทำให้สามารถเปรียบเทียบการให้บริการ เป็นการผลักดันให้มีบริการที่ดีขึ้น สำหรับรูปแบบการดำเนินงานที่ชัดเจนในอนาคต จะต้องมีการศึกษาในรายละเอียดดังต่อไปนี้

หัวข้อ	ประเด็นเพื่อพิจารณา
สาขาประปา (ต่อ)	9.2 ศึกษาทบทวนกฎหมายที่เกี่ยวข้องในสาขานี้ และศึกษารูปแบบการกำกับดูแล 9.3 ศึกษาประเด็นเฉพาะสาขาเช่น วิธีการกำหนดราคาค่าบริการที่เหมาะสม การจัดการน้ำเสีย เป็นต้น 9.4 ศึกษาแผนการแปรรูปของ กปภ. และ กปน.
10. สาขาขนส่ง	การดำเนินการในสาขานี้ ในปัจจุบันยังมีความไม่ชัดเจนและซ้ำซ้อนในเรื่องของการกำหนดนโยบาย การกำกับดูแล และการดำเนินการของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ทั้งนี้ รวมถึงแนวทางการให้สัมปทาน แผนแม่บทฯ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปในสาขานี้ เพื่อลดภาระของภาครัฐและเพิ่มบทบาทภาคเอกชน และมีข้อเสนอเบื้องต้น ดังนี้ 10.1 ให้มีการศึกษาการจัดระบบการกำหนดนโยบาย การกำกับดูแล และการดำเนินกิจการขนส่งใหม่ โดยให้กระทรวงคมนาคมมีหน้าที่กำหนดนโยบายการขนส่งแต่เพียงหน่วยงานเดียวเพื่อความเป็นเอกภาพในการดำเนินนโยบาย กระทรวงเจ้าสังกัดอื่นที่ไม่ใช่กระทรวงคมนาคม อาจเสนอแนวนโยบายการขนส่งผ่านกระทรวงคมนาคมได้ ซึ่งรายละเอียดของโครงสร้างใหม่จะมีการพิจารณาร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติต่อไป 10.2 แผนแม่บทฯ เสนอให้มีการแยกหน้าที่การกำกับดูแลออกมาอย่างชัดเจนจากที่ในปัจจุบันกระจัดกระจายอยู่ตามหน่วยงานราชการหลายแห่ง 10.3 นอกจากนี้ แผนแม่บทฯ กำหนดให้การดำเนินงานก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานและการให้บริการเป็นหน้าที่ของภาคเอกชน แผนการดำเนินงานในสาขานี้ประกอบด้วย 10.4 ศึกษาโครงสร้างการจัดองค์กรและการกำกับดูแลในรายละเอียด 10.5 ทบทวนสัญญาสัมปทานและกระบวนการให้ใบอนุญาตต่าง ๆ ในปัจจุบัน 10.6 จากศึกษาทั้ง 2 ข้างต้น นำไปสู่การร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับการปรับโครงสร้างองค์กรและพัฒนาการกำกับดูแล

หัวข้อ	ประเด็นเพื่อพิจารณา
สาขาขนส่ง (ต่อ)	10.7 ในระดับรัฐวิสาหกิจ แผนแม่บทฯ ได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องมีการศึกษาเพื่อปรับโครงสร้างทางการเงินของการรถไฟแห่งประเทศไทย และองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ 10.8 สำหรับรัฐวิสาหกิจที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติแผนการแปรรูปไปแล้ว แผนแม่บทฯ ได้กำหนดระยะเวลาดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การบินไทย จำกัด (มหาชน) และการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย และบริษัท ท่าอากาศยานสากลแห่งใหม่ จำกัด
11. สาขาลังงาน	11.1 <u>การพัฒนาสาขาลังงาน</u> แผนแม่บทฯ มีแนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาในสาขานี้สอดคล้องกับคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ซึ่งได้กำหนดแนวทางการปฏิรูปไว้ดังนี้ 11.1.1 <u>ธุรกิจไฟฟ้า</u> ▪ กำหนดโครงสร้างตลาดระยะปานกลางและระยะยาว ▪ จัดตั้งระบบการใช้เครือข่ายสายส่งไฟฟ้าโดยบุคคลที่สาม (Third Party Access) เพื่อเปิดโอกาสให้เอกชนผู้ผลิตไฟฟ้าสามารถใช้สายส่งโดยมีค่าธรรมเนียมค่าผ่านสายในอัตราเท่าเทียมกัน ▪ เปิดการแข่งขันในระดับตลาดขายส่งไฟฟ้า ▪ จัดตั้งผู้ประกอบการอิสระ (Independent System Operator: ISO) เพื่อทำหน้าที่เป็นตลาดซื้อขายกระแสไฟฟ้า (Power Pool) เพื่อรองรับการแข่งขันในระดับขายส่งไฟฟ้า ซึ่ง ISO จะไม่มีหน้าที่ผลิตกระแสไฟฟ้า ▪ เริ่มการแข่งขันในระดับขายปลีก 11.1.2 <u>ธุรกิจก๊าซ</u> ▪ กำหนดโครงสร้างตลาดในอนาคต ▪ จัดตั้งระบบการใช้เครือข่ายท่อส่งก๊าซโดยบุคคลที่สาม (Third Party Access) เพื่อให้เอกชนมีโอกาสใช้ท่อส่งก๊าซโดยมีค่าธรรมเนียมที่เท่าเทียมกัน ▪ เปิดการแข่งขันเสรีการใช้ระบบท่อส่งก๊าซ

หัวข้อ	ประเด็นเพื่อพิจารณา
สาขาพลังงาน (ต่อ)	11.2 การดำเนินงานรายรัฐวิสาหกิจ ประกอบด้วยกระบวนการดังนี้ 11.2.1 กฟผ. ▪ แปรสภาพ กฟผ. เป็นบริษัทจำกัดทั้งองค์กร ▪ ขายโรงผลิตไฟฟ้าราชบุรีให้แก่เอกชน ▪ แยกโรงไฟฟ้าใหม่ออกมาจัดตั้งเป็นบริษัทและแปรรูปไปในที่สุด เพื่อลดภาระทางการเงินของ กฟผ. และส่งเสริมการแข่งขันในภาคการผลิตไฟฟ้า ▪ แยกหน่วยธุรกิจต่าง ๆ ออกมาจัดตั้งเป็นบริษัทลูก เพื่อให้มีความชัดเจนในการบริหารและเตรียมพร้อมสำหรับการแปรรูป ▪ แปรรูปบริษัทลูก 11.2.2 กฟน./กฟภ. ▪ จัดตั้งหน่วยธุรกิจที่ไม่ใช่ธุรกิจหลักคือกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวกับการจำหน่ายไฟฟ้า เช่นกิจกรรมด้านการก่อสร้างเสาคอนกรีต กิจกรรมด้านการบำรุงรักษา เป็นต้น ▪ แปรสภาพหน่วยธุรกิจเหล่านั้นเป็นบริษัทลูก ▪ จัดตั้งหน่วยจัดหาและหน่วยจัดส่ง (Distribution and Supply Units) ออกมาเป็นศูนย์ต้นทุนแยกต่างหาก ▪ ปรับโครงสร้างองค์กร กฟภ. เป็นบริษัทแยกตามพื้นที่การให้บริการ/ภูมิภาค ▪ แปรรูปบริษัทลูกที่ไม่ใช่ธุรกิจหลักของทั้ง กฟน. และ กฟภ. ▪ แปรสภาพหน่วยธุรกิจหลักของ กฟน. และกฟภ. และแปรรูปในที่สุด 11.2.3 ปตท./บางจาก ▪ แปรสภาพ ปตท. เป็นบริษัทจำกัด ▪ แปรรูป ปตท. ที่เป็นบริษัทจำกัดแล้ว และบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) 11.3 ประเด็นศึกษาเพิ่มเติม แผนแม่บทฯ มีประเด็นสำคัญที่ต้องการการศึกษาต่อไปร่วมกับสำนักงานนโยบายพลังงานแห่งชาติ ได้แก่

หัวข้อ	ประเด็นเพื่อพิจารณา
สาขาพลังงาน (ต่อ)	11.3.1 <u>ธุรกิจไฟฟ้า</u> ■ รูปแบบรายละเอียดโครงสร้างการกำกับดูแล ■ การกำหนดราคาค่าไฟฟ้าในระบบการแข่งขันเสรี ■ การปรับปรุงสัญญาซื้อขายไฟฟ้า (PPAs) จากผู้ผลิตเอกชน (IPP หรือ SPP) ที่มีอยู่ เพื่อรองรับการแข่งขันในอนาคต 11.3.2 <u>ธุรกิจก๊าซ</u> ■ การแยกระบบท่อส่งก๊าซ จะเป็นการแบ่งแยกองค์กรตามกฎหมายหรือเป็นเพียงการแบ่งแยกทางบัญชี (Legal Entity vs Accounting Separation) ■ ระบบการใช้ท่อส่งโดยบุคคลที่สาม (Third Party Access) ■ รูปแบบการแปรรูป ปตท. จะเป็นแบบรวมหรือแบบแยกธุรกิจก๊าซ (Integrated PTT IPO vs Separated Gas IPO)
12. สาขาอื่น ๆ	สำหรับรัฐวิสาหกิจในสาขาอื่น ๆ จำนวน 31 แห่ง ครอบคลุมธุรกิจธนาคาร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม เกษตร สังคมและเทคโนโลยี แผนแม่บทฯ ได้กำหนดเกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญในการแปรรูปหรือเพิ่มบทบาทภาคเอกชน ได้แก่ (1) ระดับความจำเป็นของรัฐบาลที่ต้องอยู่ในธุรกิจหนึ่ง ๆ และ (2) ระดับความเป็นไปได้ในการเพิ่มบทบาทภาคเอกชน จากการวิเคราะห์ศึกษาเบื้องต้นตามเกณฑ์ข้างต้น สามารถแบ่งรัฐวิสาหกิจออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้ ■ กลุ่มที่ 1 รัฐบาลหมดความจำเป็นในการเป็นเจ้าของรัฐวิสาหกิจโดยสิ้นเชิง ■ กลุ่มที่ 2 ปรับโครงสร้างรัฐวิสาหกิจเพื่อแปรรูปในอนาคต ■ กลุ่มที่ 3 แยกธุรกิจหลักที่เป็นหน้าที่ของรัฐบาลออกมาโดยยังคงสภาพเป็นรัฐวิสาหกิจอยู่ และแปรรูปกิจการในส่วนที่เหลือ ■ กลุ่มที่ 4 คงสภาพรัฐวิสาหกิจ แผนการดำเนินงานในสาขานี้ คือให้มีการศึกษาในรายละเอียดเพิ่มเติมสำหรับแต่ละรัฐวิสาหกิจ

(รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1)

ความเห็นของคณะกรรมการกำกับนโยบายด้านรัฐวิสาหกิจ

คณะกรรมการกำกับนโยบายด้านรัฐวิสาหกิจ (กนร.) ได้พิจารณาร่างแผนแม่บทฯ แล้วในคราวประชุมเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2541 และเห็นชอบแผนแม่บทฯ ตามหัวข้อ 1) 2) และ 7) และเห็นชอบในหลักการเพื่อศึกษาต่อไปตามหัวข้อ 3) 4) 5) 6) 8) 9) 10) 11) และ 12)

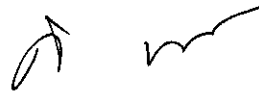
ทั้งนี้ มีข้อสังเกตที่สำคัญเพื่อใช้ในการเตรียมแผนรายสาขาดังนี้

- ในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ นอกจากมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มการแข่งขันแล้ว ควรคำนึงถึงประเด็นเรื่อง ค่าบริการ ความคุ้มครองผู้บริโภค และในกรณีเพื่อความมั่นคงของประเทศ รัฐสามารถเข้าแทรกแซงกิจการนั้น ๆ ได้ด้วย
- สำหรับแผนงานของรัฐวิสาหกิจในสาขาที่มีแผนแม่บทหรือแผนงานอยู่ก่อนแล้ว ควรมีการศึกษารวบรวมหรือปรับแผนงานให้สอดคล้องกัน
- ในการกำหนดระยะเวลาในการแปรรูปของรัฐวิสาหกิจ ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อพิจารณาปัจจัยสภาวะตลาดทุนทั้งในและนอกประเทศ
- ให้ฝ่ายเลขานุการ กนร.หารือกับหน่วยงานราชการต้นสังกัด และรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องทั้งหมด และสรุปรวบรวมความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

(ซึ่ง กนร. ได้รวบรวมความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติตามความเห็นของ กนร. ในวันที่
อังคารที่ 1 กันยายน 2541 เพื่อให้เป็นไปตามกรอบหนังสือแสดงเจตจำนงต่อกองทุนการเงินระหว่างประเทศ
ฉบับที่ 4 โดยมีต้องขอความเห็นจากหน่วยงานอื่นเพื่อประกอบการพิจารณาแต่อย่างใด เนื่องจากกระบวนการ
จัดทำแผนแม่บทฯ ได้มีการประสานงานกับหน่วยงานรัฐและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องมาโดยตลอด และ กนร. ได้
เห็นชอบแผนแม่บทฯ ด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุภชัย พานิชภักดิ์)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานคณะกรรมการกำกับนโยบายด้านรัฐวิสาหกิจ

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ

กรมบัญชีกลาง

สำนักรัฐวิสาหกิจและหลักทรัพย์ของรัฐ

โทร. 273-9576-7 โทรสาร 273-9578

รัฐบาลไทย

แผนแม่บทการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ

เสนอร่าง

คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ

1 กันยายน 2541